

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
DARBO IR TARNYBOS GINČAI	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Tomas Davulis Kitas (-i): lekt. dr. Arnas Paliukėnas, lekt. Arūnas Šuminas, lekt. dr. Nerijus Kasiliauskas	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Privatinės teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 311 kab., tel. (8 5) 2366170, el. paštas: ptkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	9 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Darbo teisė I/II d., Darbo teisė II/II d.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Gilinamos studentų žinios individualių ir kolektyvinių darbo ginčų, bei ginčų susijusių su darbo teisių gynimu, srityje, ugdomi praktiniai studentų gebėjimai dalyvauti sprendžiant darbo ir viešosios tarnybos (toliau – ir darbo ginčai) ginčus ir taikyti materialinę bei procesinę darbo teisę, savarankiškai rengiant darbo ginčų šalių ir juos nagrinėjančių institucijų rašytinius procesinius dokumentus bei efektyviai dalyvaujant žodiniame ginčo nagrinėjime, taip pat ugdomi gebėjimai konstruktyviai bendrauti ir bendradarbiauti, dirbant komandoje.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - įsisavins ir gebės sistemiškai taikyti žinias apie darbo ir tarnybos ginčų sistemą ir ją sudarančių elementų tarpusavio santykį ir esminius šios sistemos teisinio reguliavimo bruožus; - gebės interpretuoti ir kritiškai analizuoti darbo santykius reguliuojančių teisės normų turinį, mokslinę doktriną ir teismų praktiką; - įsisavins darbo ginčų sprendimo procedūrinius ir procesinius ypatumus, gebės parengti procesinius dokumentus, tinkamai taikydamas teisinio argumentavimo technologiją ir atsižvelgdamas į nustatytų terminų bei formos ir turinio reikalavimus; - gebės analizuoti ir kritiškai vertinti darbo ir tarnybos ginčų sudėtingas praktines situacijas <i>inter alia</i> kvalifikuoti šalių elgesį, argumentuotai ir motyvuotai spręsti jas remiantis tiek materialinės teisės normomis, tiek taikant procesines ir procedūrines teises taisykles; - gebės savarankiškai identifikuoti kilusią darbo teisės problemą ir parinkti tinkamą sprendimo būdą, mokės analizuoti ir vertinti asmens ir socialinių institucijų elgesį darbo ir tarnybos ginčų kontekste; - gebės atstovauti šalį bylos nagrinėjime, teikti kvalifikuotas teises konsultacijas, rekomendacijas ir išvadas remiantis įgyta kompetencija, gebės tinkamai komunikuoti raštu ir žodžiu bei etiškai ir taktiškai bendradarbiauti su savo profesijos ir kitų socialinių grupių atstovais. - Gebės efektyviai ir konstruktyviai dirbti grupėje, laikydamasis šalių ir ginčą nagrinėjančių institucijų bendravimo principų ir etikos	Pratybos (ginčo nagrinėjimo kompetentingoje institucijoje inscenizavimas – atvejo analizė grupėje, faktinės situacijos įvertinimas, procesinių dokumentų parengimas, atstovavimas rašytinėje ir žodinėje ginčo nagrinėjimo stadijose), konsultacijos, savarankiškas tiriamasis darbas – informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizavimas, pozicijos rengimas ir pristatymas.	Grupėje parengtų rašytinių dokumentų turinio ir formos vertinimas, atstovaujamos šalies pozicijos ir argumentų pristatymo vertinimas, atsikirtimų ir atsakymų į klausimus vertinimas, gebėjimo dalyvauti žodiniame procese ar rengti skundą vertinimas

normų.		
--------	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas į dalyką. Darbo ginčo inscenizacijos bendrieji klausimai ir tvarka				2			2		
2. Pareiškimas kompetentingai darbo ginčą nagrinėjančiai įstaigai		2					2	20	Teisės aktų, mokslo doktrinos ir teismų praktikos analizė, probleminės situacijos analizė, argumentų paieška, pozicijos formulavimas, procesinio dokumento (pareiškimo kompetentingai įstaigai) rengimas
3. Darbo ginčo rašytinių argumentų apskaitimo stadija (atsiliepimas, atsiliepimas į atsiliepimą ir atsiliepimas į jį)		2					2	25	Teisės aktų, mokslo doktrinos ir teismų praktikos analizė, probleminės situacijos analizė, argumentų paieška, pozicijos formulavimas, procesinio dokumento (atsiliepimas, atsiliepimas į atsiliepimą ir atsiliepimas į jį) rengimas
4. Darbo ginčo žodinio nagrinėjimo stadija		2		12			14	15	Pasirengimas žodiniui nagrinėjimui (procesinio kompetentingoje institucijoje žodinio nagrinėjimo inscenizacija), pasirengimas šalies atstovavimui ir argumentų pristatymui, kontrargumentų formulavimui ir atsikirtimams
5. Kompetentingos darbo ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimo rengimas		2					2	20	Mokslo doktrinos, teismų praktikos šaltinių studijavimas, argumentų paieška, pozicijos formulavimas, procesinio dokumento (kompetentingos ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimo) rengimas
6. Kompetentingos darbo ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimo apskundimo stadija		2					2	16	Mokslo doktrinos, teismų praktikos šaltinių studijavimas, argumentų paieška, pozicijos formulavimas, procesinio dokumento (kompetentingos ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimo skundo) rengimas
7. Studentų grupių darbo rezultatų aptarimas (visų užduočių analizė ir refleksija)				8			8	5	Pasiruošimas darbo rezultatų analizei ir refleksijai.
Iš viso		10		22			32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Grupėje parengtų rašytinių dokumentų (pareiškimų kompetentingai įstaigai, atsiliepimų į pareiškimus, atsiliepimų į	50	Iki gruodžio 15 d.	Maksimalus įvertinimas – 5 balai (vienodai kiekvienam komandos nariui). Studento grupėje parengti rašytiniai dokumentai bus vertinami visi bendrai: 5 balai: tvarkaraštyje nustatytu laiku puikiai parengė rašytinius dokumentus, kurie atitinka tiek formaliuosius, tiek turinio reikalavimus, tai yra dokumentai pateikti tinkamai ginčą nagrinėjančiai institucijai, aiškiai suformuluoti prašymo tikslai (reikalavimai), pateiktas nuoseklus tiek materialinis, tiek formalus reikalavimo pagrindimas, pateiktas visapusis praktinės faktinės situacijos teisinis įvertinimas ir argumentai, kuriuose aptariama teisės normose išreikšta taisyklė, kritiškai įvertinama

atsiliepimus) vertinimas			teisinėje literatūroje ir teismų praktikoje esanti nuomonių įvairovė, pilnai išryškinami probleminiai teisės ir praktinės situacijos momentai, sumaniai argumentuojama dėl daromų teisinių prielaidų, be klaidų ir korektiškai atsakoma į kitos šalies atskirtimus ir argumentus, pasirenkama tinkama bylos vedimo taktika; 4 balai: tvarkaraštyje nustatyto laiku tinkamai parengė rašytinius dokumentus, kurie atitinka tiek formaliuosius, tiek turinio reikalavimus, tai yra dokumentai pateikti tinkamai ginčą nagrinėjančiai institucijai, suformuluoti prašymo tikslai (reikalavimai), pateiktas tiek materialinis, tiek formalus reikalavimo pagrindimas, pateiktas praktinės faktinės situacijos teisinis įvertinimas ir argumentai, pristatomi probleminiai teisės ir praktinės situacijos momentai, argumentuojama dėl daromų teisinių prielaidų, iš esmės be kritinių klaidų ir korektiškai argumentuojama dėl daromų teisinių prielaidų ir atsakoma į kitos šalies atskirtimus ir argumentus, palaikoma konstruktyvi teisinė diskusija, pasirenkama iš esmės teisinga bylos vedimo taktika; 3 balai: tvarkaraštyje nustatyto laiku parengė rašytinius dokumentus, kurie iš esmės atitinka tiek formaliuosius, tiek turinio reikalavimus, tačiau stokoja nuoseklumo, aiškumo, tinkamai ar pakankamai parengtų argumentų, arba neišryškinama teisinė problema, ar daromi netikslumai vertinant moksle ir teisės praktikoje išsakytas pozicijas ir jų santykį su faktine situacija, palaikoma diskusija su priešinga šalimi, tačiau pozicija stokoja nuoseklumo ar įtaigumo, nepakankamai išryškinami probleminiai teisės ir praktinės situacijos momentai, korektiškai atstovavo šalį žodiniame procese; 2 balai: tvarkaraštyje nustatyto laiku parengė rašytinius dokumentus, kurie su išlygomis atitinka tiek formaliuosius, tiek turinio reikalavimus, iš esmės klaidingai formuluojami tikslai (reikalavimai), jie nepagrindžiami teisės normomis ar faktinėmis aplinkybėmis, daromos argumentavimo, subsumacijos ar loginės klaidos, daromos klaidos vertinant mokslo pasiekimus ir teismų praktikoje pasitaikančias pozicijas, arba pasirenkama visiškai neperspektyvi bylos vedimo taktika; 1 balas: tvarkaraštyje nustatyto laiku parengė tokius dokumentus, kurie nėra skirti kompetentingai įstaigai, nėra tinkamai suformuluoti reikalavimai ar jie nėra pagrįsti, yra grubių klaidų vertinant mokslo pasiekimus ir teismų praktikoje pasitaikančias pozicijas arba jos neaptariamos, arba nevykdoma etiška ir argumentuota mokslinė teisinė diskusija su kita šalimi; 0 balų: tvarkaraštyje nustatyto laiku neparengė vieno ar kelių rašytinių dokumentų.
Dalyvavimo žodiniame ginčo nagrinėjime vertinimas	30	Iki gruodžio 15 d.	Maksimalus įvertinimas – 3 balai (vienodai kiekvienam komandos nariui). Vertinami šie studento pasiekimai: 3 balai: aktyviai ir etiškai dalyvauja žodiniame ginčo procese, aiškiai ir be klaidų pristato savo argumentus ir vertina kitos pusės argumentus, atsako į klausimus; pasirenka tinkamą bylos vedimo taktiką; 2 balai: iš esmės be didesnių klaidų ir etiškai dalyvauja žodiniame ginčo procese, su nedidelėmis loginėmis ar argumentų klaidomis ar netiksliai ar nepilnai pagrindžia savo atstovaujamą poziciją; 1 balas: pasyviai ar su klaidomis dalyvauja žodiniame procese, negali pateikti argumentų savo pozicijai (reikalavimams) pagrįsti, neatsako tinkamai į kitos šalies argumentus, vengia dalyvauti diskusijoje ar joje dalyvauja fragmentiškai; 0 balų: nedalyvauja žodiniame procese arba į žodinį ginčo nagrinėjimą atvyksta nepasiruošęs.
Grupėje parengto kompetentingos įstaigos sprendimo ar jo skundo raštu parengimo vertinimas	20	Iki gruodžio 15 d.	Maksimalus įvertinimas – 2 balai (vienodai kiekvienam komandos nariui). Vertinami šie studento pasiekimai: 2 balai: tvarkaraštyje nustatyto laiku tinkamai parengė rašytinius dokumentus, kurie atitinka tiek formaliuosius, tiek turinio reikalavimus, tai yra dokumente tinkamai teisiškai įvertinta faktinė situacija, etiškai ir kritiškai aptarti ir įvertinti visi šalių reikalavimai, naudojantis naujausiais mokslo doktrinos, teismų praktikos pasiekimais, pozicijos yra puikiai argumentuotos ir pagrįstos. 1 balas: tvarkaraštyje nustatyto laiku iš esmės tinkamai parengė rašytinį dokumentą, kuris atitinka tiek formaliuosius, tiek turinio reikalavimus, tai yra dokumente tinkamai teisiškai įvertinta faktinė situacija, etiškai ir

			kritiškai aptarti ir įvertinti šalių reikalavimai, tačiau tai padaryta su kai kuriomis klaidomis arba buvo nepilnai pasinaudota naujausiais mokslo doktrinos, teismų praktikos pasiekimais, pozicijos galėjo būti labiau argumentuotos ar pagrastos. 0 balų: tvarkaraštyje nustatytu laiku neparengia sprendimo ar jo skundo arba tvarkaraštyje nustatytu laiku parengtas rašytinis dokumentas neatitinka formalių ir/arba turinio reikalavimų.
--	--	--	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
DAVULIS, Tomas	2018	Lietuvos Respublikos darbo kodekso komentaras		Vilnius: VĮ Registrų centras
BAGDANSKIS, Tomas; MAČIULAITIS, Vilius; MIKALOPAS, Mantas	2018	Lietuvos Respublikos darbo kodekso komentaras. Individualieji darbo santykiai		Vilnius
NEKROŠIUS, I., <i>et al.</i>	2008	Darbo teisė		Vilnius: Teisinės informacijos centras
PETRYLAITĖ, Daiva	2005	Kolektyviniai darbo ginčai		Vilnius: Teisinės informacijos centras
Papildoma literatūra				
PETRYLAITĖ, Daiva	2010	Darbo ginčų instituto raida ir perspektyvos Lietuvos darbo teisėje. <i>Lietuvos darbo teisės raida ir perspektyvos: Liber Amicorum et Collegarum profesorei Genovaitei Dambrauskienei</i> : kolektyvinė monografija		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
PETRYLAITĖ, Daiva; PETRYLAITĖ, Vida	2010	Darbo teisė: aktualūs atsakymai darbuotojui		Vilnius: VĮ Registrų centras
BUŽINSKAS, Gintautas	2010	Darbo ginčai: teorija ir praktika.		Vilnius: VĮ Registrų centras
PETRYLAITĖ, Daiva; DAVULIS, Tomas; PETRYLAITĖ, Vida	2008	Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimas Lietuvos darbo teisėje		Vilnius: VĮ Registrų centras
KOVEROVAS, Paulius	2007	Darbo bylų nagrinėjimo ypatumai. <i>Lietuvos CPK įgyvendinimo problemos: nacionaliniai ir tarptautiniai aspektai</i> : kolektyvinė monografija		Vilnius: Teisinės informacijos centras
TIAŽKIJUS, Viktoras	2005	Darbo teisė: teorija ir praktika		Vilnius: Justitia